

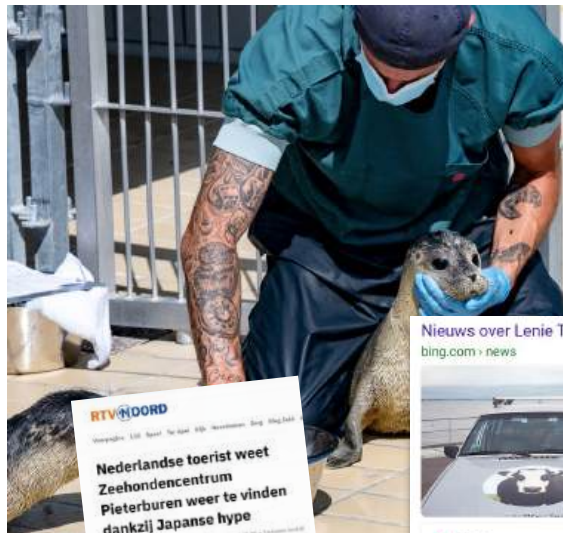
Pieterburen



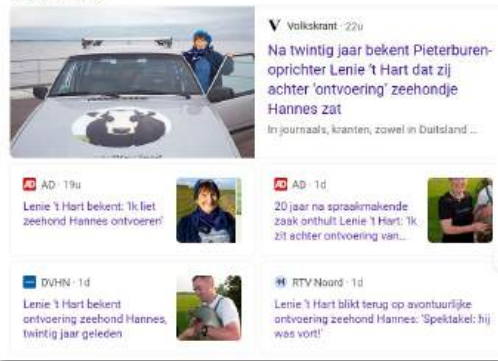
ONDERWEG NAAR EEN DORPSAGENDA MET NIEUWE TOEKOMST

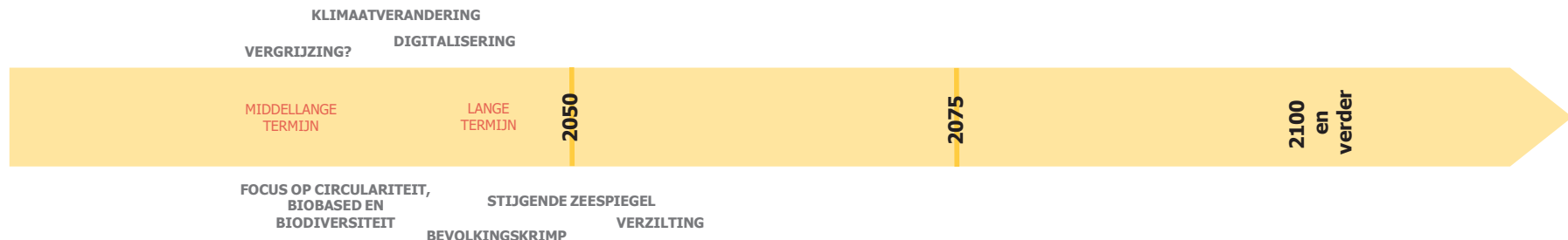
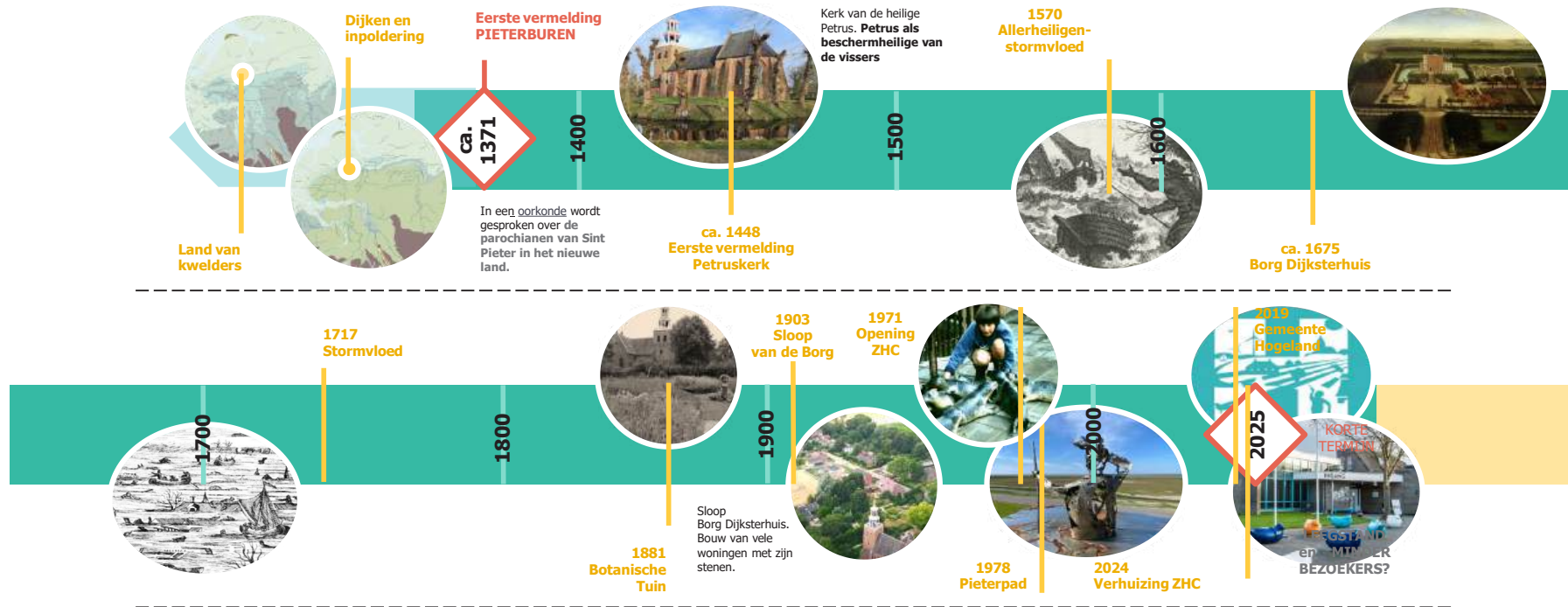


PIETERBUREN: BEKEND VAN



Nieuws over Lenie T Hart
bing.com > news





WAT GING VOORAF?

INFORMATIEBIJEENKOMSTEN VAN 17 JUNI EN 8 JULI 2024



Er leven veel ideeën bij de inwoners, zoals genoemd een jeugdplaats, kleine woningen voor jong en oud, een bomenbos, zwembad, natuurpark en natuurbeheer.

Per 1 september komt er een procesbegeleider die met de dorpsbewoners gaat werken aan een gedragen plan voor de toekomst.

DORPSAGENDA PIETERBUREN, ÉN IDEEËN KAVEL ZEEHONDENCORPUS

Pieterburen 1^e
dorpsagenda
Het Hogeland.



INTENTIE GEMEENTE

DOORLOPENDE LIJN

- De dorpsagenda van Pieterburen is onderdeel van totale programma van versterking van de dorpen. Belangrijk kader is het gebiedsprogramma Waddenkust met het programma Van Wad tot Stad.
- Gemeente wil traject van dorpsagenda benutten om een goed beeld te krijgen van welke ideeën en voorstellen er leven in Pieterburen t.a.v. toekomst dorp.
- Onderdeel daarvan is de invulling van de plek van het Zeehondencentrum, maar dat is zeker niet het enige.

RELATIE VERTREK ZEEHONDENCENTRUM

PIETERBUREN

- De gemeente Het Hogeland benadrukt wel dat het gaat om verzoeken en suggesties; inwoners kunnen geen voorwaarden stellen aan de invulling.
- Het zeehondencentrum is 100% verantwoordelijk voor het verkoopproces. Zij kunnen zich wél laten inspireren door de ideeën en suggesties die uit de inventarisatieronde komen.
- Wachten op uitkomsten inventarisatieronde dorpsagenda hoeft niet wanneer een kopende partij zich aandient.



Waar gaat de gemeente
op toetsen?

WAT IS EEN DORPSAGENDA?

PIETERBUREN

Een dorpsagenda is een document waarin **belangen en behoeften van inwoners samen worden gebracht** met **beleid en kaders vanuit de gemeente** en waar mogelijk ook verschillende overheidslagen: waterschappen, provincie en rijk.

De dorpsagenda is een **uitvoeringsagenda voor de college B&W** van Het Hogeland om:

- Te bepalen welke middelen vanuit de gemeente in het dorp worden geïnvesteerd.
- Af te spreken wie welke rollen en verantwoordelijkheden dragen.



DORPSAGENDA STAP VOOR STAP

Opdracht KAW

STAP

1



Onderzoek en
inventarisatie kansen
en ontwikkelingen

STAP

2



Ontwikkelen
scenario's

STAP

3



Keuzes maken,
richting bepalen

STAP

4



Vaststelling
dorpsagenda B&W

TOT EIND 2024 / JAN '25: STAP 1

Opdracht KAW

STAP

1



Onderzoek en
inventarisatie kansen
en ontwikkelingen

STAP

1



Twee
participatiemomenten

STAP

1



Naar een heldere
inventarisatie

STAP

2



Ontwikkelen
scenario's

START WERKGROEP PROCES 15 OKT 2024

Doel en verwachting avond

Heel divers: van inhoudelijk met elkaar ophalen wat iedereen wil op de kavel van het Zeenhondencentrum; helderheid over proces; afwachten wat de avond zou brengen; dat de inwoners hun zin krijgen; nieuwsgierigheid over rol procesbegeleider en dorpsagenda.

Sfeer van de avond

Heldere en duidelijke inbreng vanuit aanwezigen. "Duizend bloemen laten bloeien (groenliefhebber), maar wel in een bak (ondernemer)." "Organiseer je deze avond weer met andere Pieterbuursters, dan heb je weer even zoveel meningen en opvattingen." "We laten iedereen zoveel mogelijk vrij." "Ruimte om te leven en laten levende kunst om iedereen z'n eigen ding te laten doen."

Vragen of opmerkingen over het kader van de opdracht

Wat is een dorpsagenda? Rol procesbegeleider of de dorpscoördinator.

Urgentie ligt veelal op relatie en invloed invulling kavel zeehondencentrum/parkeerplaats.

Gaat dorpsagenda hier richting aan geven?

PROCESBEGELEIDER & WERKGROEP

WAT WEL EN NIET

- **Faciliteren** van proces van inwoners en belanghebbende organisaties
- **Neutrale rol** door bewaken voortgang, stimuleren inbreng inwoners en belanghebbenden, ondersteunen duidelijke communicatie.
- **Veilige** omgeving(en) waarin inwoners zich durven te uiten; oog voor minderheidsstandpunten of mensen die in een groep niet zoveel zeggen.
- **Resultaatverantwoordelijk vanuit KAW** om in januari een verbeeldingsrijk boekje (PDF-powerpoint) waarin de kansen en bedreigingen voor Pieterburen staan + advies over proces.

Werkgroep Proces: ongeveer 5 mensen uit dorp

Doel: Inbreng en feedback op proces.

EERSTE PARTICIPATIEBIJEENKOMST

Woensdag 6 november

Goede sfeer, rond de 40-60 inwoners

Ook inbreng van jongeren

Ruim 200 opmerkingen, ideeën



Inventarisatie_Pieterburen_2025

SAMEN MAKEN WE DE TOEKOMST VAN PIETERBUREN!

Pieterburen staat voor een belangrijke verandering. Met het vertrek van het zeehondencentrum naar Lauwersoog ontstaat er ruimte voor nieuwe ideeën en kansen. Maar de toekomst van ons dorp gaat veel verder dan alleen het invullen van deze plek. Daarom maken we samen een dorpsagenda: een plan waarin u als inwoner een belangrijke inbreng heeft. Tijdens 2 participatiebijeenkomsten kunt u aangeven wat u belangrijk vindt voor Pieterburen. We nodigen u graag uit!

Wat voor dorp willen we zijn?

De gemeente Het Hogeland werkt aan een dorpsagenda's die aansluiten bij programma's zoals Waddenkust en Van Wad tot Stad. Voor Pieterburen komt deze agenda in een versnelling door het vertrek van het zeehondencentrum. Dit biedt een unieke kans om als dorp na te denken over onze toekomst. *Wat zijn de sterke en zwakke punten van ons dorp? Welke kansen moeten we grijpen? Wat willen we behouden of veranderen?*

Hoe kunt u meedenken?

Tijdens **2 participatiebijeenkomsten** kunt u aangeven wat u belangrijk vindt voor Pieterburen.



Wanneer is het eerste participatiemoment?

Wanneer: Woensdag 6 november

Tijdstip: 16:00 tot 20:00 vrije inloop

Locatie: Dorpshuis Pieterburen

Contactpersoon: Hilda Hoekstra, h.hoekstra@kaw.nl



15 oktober 2024 | 1



PIETERBUREN OP DE KAART

Pieterburen als onderdeel van vele dorpen in Het Hogeland



Pieterburen als onderdeel van naburige kustdorpen



Pieterburen: het dorp



GESPREKKEN MET ORGANISATIES

1-OP-1 GESPREKKEN MET BELANGHEBBENDE ORGANISATIES

Organisatie
Dorpsbelangen Pieterburen (slapend)
Dorpshuis Pieterburen
Domies Toen
Groninger Landschap
Stichting Boetn Toen (camping)
Werkgroep vergroening Pieterburen
Basisschool De Getijden
Bakkerij Stoet'n Ainvoud
Tammensheerd
Horeca Waddengenot
Wereld Erfgoed Centrum (Zeehondencentrum)
LTO-Noord
Wierden en Borgen
Waterschap Noorderzijlvest in afstemming met Groninger Kerken

TWEEDE PARTICIPATIEBIJEENKOMST

Woensdag 8 januari 2025

Goede sfeer, weer rond de 40-60 inwoners
Veel jongeren en ook nieuwe gezichten:
bijv. landbouwers en loonwerkers



Inventarisatie_Pieterburen_2025

UITNODIGING VOOR HET TWEDE PARTICIPATIE-INLOOPMOMENT BIJ HET GRONINGER LANDSCHAP

Graag willen we u uitnodigen voor het tweede participatie-inloopmoment op 8 januari bij het **Groninger Landschap**. Wat kunt u tijdens dit inloopmoment verwachten? We laten tijdens het inloopmoment zien wat voor ideeën en opvattingen zijn ingebracht vanuit Pieterburen. Die willen we graag met u willen delen. We vragen u: *Herkent u zich hierin? Zijn er nog aanvullingen?*

Hoe ziet dat er dan uit?

U kunt langs verschillende tafels en posters lopen om te bekijken wat uzelf en andere inwoners hebben ingebracht. Daarover komen we graag met u in gesprek.

Vul aan!

- ❖ Zijn urgente thema's gemist?
- ❖ Wat kan een idee sterker maken?
- ❖ Wie kan initiatiefnemer zijn voor dit idee?

Het gaat op 8 januari **niet** om het kiezen van een idee maar om het aanvullen van ideeën. Herkent u zich ergens in of juist helemaal niet?



A collage of four hexagonal images showing various displays and people at the event. The images depict people looking at posters, a table with many small cards or photos, and a person sitting at a table.

Praktische informatie

Wanneer: Woensdag 8 januari 2025
Tijdstip: 16:00 tot 20:00, kom op moment dat het u past
Locatie: Groninger Landschap Pieterburen
Contactpersoon: Hilda Hoekstra, h.hoekstra@kaw.nl



THEMA'S DIE SPELEN IN HET DORP

Posters onderwerpen die zijn ingebracht
tijdens eerste participatiemoment

1. wandel- fiets- en waterwegen
2. verkeer en vervoer
3. verloedering en uitstraling
4. zoektocht centrum
5. wonen
6. balans toerisme
7. biodiversiteit
8. ouderen, zorg & noaberschap
9. terrein zeehondencentrum
10. jongeren
11. samenleven is niet eenvoudig
12. Wat hebben we gemist?

Hoe hoger het bolletje staat,
hoe urgenter het thema

Een open bolletje = veel
diverse belangen

Een gesloten bolletje = vooral
gedeelde belangen



WANDEL-, FIETS- EN WATERWEGEN

VAARROUTES

- Vaarroute Pieterburen en Waddenzee of naar de dijk (zoals vroeger?)
- Actief gebruiken van vaarroutes, water en steiger

WANDELPADEN IN EN ROND DORP

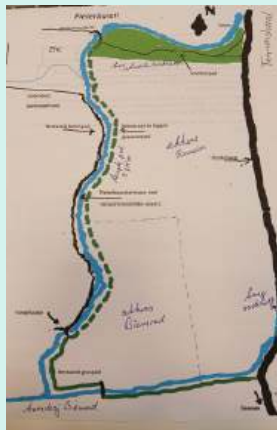
- Ommetjes maken i.p.v. heen en terug: boven, onderlangs & in dorp
- Idee groep "Hart van Pieterburen": betonpad kerk, parkeerplaatsen etc.
- Route langs borg Dijksterhuis?

FIETSVERBINDINGEN

- Veiliger route naar Baflo
- Meer fietsverbindingen met omgeving

PROLOOG PIETERPAD

- Verbinding zee met dorp versterken
- Pieterpad verbinden met 't Wad
- Spiegelen eindpunt Limburg? Landmark; uitkijkpunt op de dijk; strand
- Pieterpeuterpad ontwikkelen met aandacht voor natuureducatie.



Suggesties en ideeën hangen sterk samen met steun van landeigenaren om dit mogelijk te maken. Belangen verschillen daarbij.

VERKEER & VERVOER

VERKEERSVEILIGHEID

- Te hard rijden (ook bus)
- Grote landbouwvoertuigen
- Fietsende kinderen
- Voetpaden smal, soms door groen

OPENBAAR VERVOER

- Verbindingen behouden en verbeteren

ONDERHOUD WEGEN

- Gaten in wegen
- Nieuwe kademuur vlot
- Regelen i.v.m. veiligheid
- Groenbeheer rond de stoep

SUGGESTIES

- Passeerstroken aanleggen
- 30km zone
- Fietsmarkering op weg



Verschillende verbeterpogingen met onvoldoende resultaat en draagvlak vraagt om samenhangend plan, relatie met andere dorpen.

VERLOEDERING & UITSTRALING

LEEGSTAAND ZEEHONDENCENTRUM

- Zorg over verwaarlozing gebouw
- Parkeerplaats en uitstraling
- Natuurspeelplaats behouden



UITSTRALING PIETERBUREN

- Diversiteit aan smaken: kracht of zwakte?
- Meer eenheid brengen in esthetiek



ZORG VERWAARLOOSDE PLEKKEN

- Diverse huizen: (groen)onderhoud
- Groen en groenonderhoud
- (Zinkend) restaurantschip 't Appeltje
- De stoep aan de hoofdstraat



BEHOUD KERK & BOMEN

- Groninger Kerken & Waterschap werken aan plan voor waterbeheer t.b.v. fundering kerk en bomen. Vraagt medewerking o.a. camping, parkeerterrein (gemeente)

Er is zorg over verloedering & uitstraling van het dorp. Over wat mooi en niet mooi is, verschillen de meningen.

ZOEKTOCHT CENTRUM

TOERISTISCH CENTRUM

- Voor deel inwoners ook ontmoetingsplek
- Is dit gewenste uitstraling Pieterburen & start Pieterpad?



HISTORISCH PLEK-CENTRUM

- Kerk
- Tuincafé Bertje Jens
- Domies Toen en toegang
- "Hart van Pieterburen"-groep incl. camping Boet'n Toen



INWONERS-CENTRUM

- Achter dorps huis ontmoetingsplek, dorpswinkel en klein ondernemerschap?
- Bakkerij & sociaal ondernemer Stoet & Ainvoud



OVERIGE ONTWIKKELINGEN

- Afstoten bezoekerscentrum door Groninger Landschap wordt overwogen (Molen blijft)

Pieterburen kent verschillende betekenisvolle centrum-plekken die verschillende mensen trekken.

WONEN

REALISEER NIEUWE WONINGEN

- Doelgroep heel divers: jongeren, gezinnen, ouderen, asielzoekers/statushouders van binnen- en buiten het dorp
- Voldoende ruimte binnen dorpsgrenzen voor realisatie

ZELFBEWONINGSPLICHT

- huisvesting ter ondersteuning leefbaarheid dorp & niet toerisme

HOE DAN?

- Tiny houses
- Ecologische woningen
- Wonen met collectieve buitenruimte
- Vrije kavels voor middensegment
- Voormalige zeehondencentrum door jongeren zelf tot woningen verbouwen

UITSTRALING WONINGEN

- Pak verloedering aan: huur & koop
- Kaders wenselijk over uitstraling & esthetiek nieuwbouw



Woonontwikkelingen in het dorp worden toegejuicht om de leefbaarheid in het dorp te behouden. De meningen verschillen over hoe, voor wie en waar.

BALANS TOERISME

TOERISME & LEEFBAARHEID

- Alle inwoners profiteren van toerisme. B&B-plek in ieders achtertuin is ok
- Behoud levendigheid van het toerisme
- Voorkom alléén recreatief wonen of concentratie toerisme



VERSTERK KRACHT PIETERBUREN

- Benut historie Borg Dijksterhuis: virtuele of echte herbouw ervan

PIETERPAD & WADLOPEN BLIJFT

- Versterk proloog Pieterpad & Waddenzee
- Wadlopen en gewenste omvang: hét wadloopcentrum óf onderdeel netwerk?
- Maak Pieterpeuterpad met eco-educatie



TOERISME & TOEKOMST

- Sluit aan bij ontwikkeling ecotoerisme & Waddenzee-behoud
- Eten van het wad, eerlijk product
- Behoud vrijwilligers Groninger Landschap voor uitjes, visites en excursies & beleving omgeving
- Zorg voor goede en continue dialoog met landbouwers, ondernemers, inwoners en de toerist



Toerisme en recreatie horen bij Pieterburen. Pieterpad en wadlopen ook. Vertrek van het zeehondencentrum heeft zeker impact op ondernemerschap, type toerist en reuring in het dorp. Hierover veel losse ideeën & wensen.

LEEFBAARHEID & LANDBOUW

OMMETJES, WAT OP LAND, LANDBOUWVERKEER

TOERISME & WONEN & LANDBOUW

- Voedselproductie en bedrijf runnen vanuit arbeid en kunde. Trots op bedrijf.
- Eco-toerist en inwoners in een gebied met intensieve landbouw.



WAT SPIJT BOER OVER HET LAND?

- Wens bij inwoners om te weten wat er wordt gespoten en wanneer
- Zorgen bij inwoners over biodiversiteit en gezondheid & intensieve landbouw
- Wens om hierover met elkaar in gesprek te komen: landbouwers en inwoners
- Verwachting handhavende rol overheid / gemeente



ONTWIKKELING LANDSCHAP

- Is er een gezamenlijke visie?
- Rol van de landelijke, provinciale en lokale overheid & waterschappen.
- Rol LTO en Groninger Landschap



De meningen hierover heel verschillend. Vakmanschap van boeren & vertrouwen in de boer versus onrust over gezondheid vanwege gebruikte middelen en hierover in gesprek willen, of verandering.

OUDEREN, ZORG & NOABERSCHAP

OUDER WORDEN IN PIETERBUREN

- Gemeenschap verouderd,
- Zorginitiatief dorps huis / dorpsondersteuner: informele en formele zorg verder ontwikkelen
- Ommetjes en ontmoetingsplekken voor ouderen belangrijk



VERSTERKEN GEMEENSCHAP

- Gemeenschap is krachtig: divers, hoogopgeleid, initiatiefrijk
- Jonge gezinnen belangrijk



OUD WORDEN IN PIETERBUREN

- 'Zo lang ik leef, wil ik hier wonen'
- 'Zo lang ik auto kan rijden, blijf ik hier'
- 'Oudere ouderen gaan naar Winsum'



OVERIG

- Binnen Pieterburen verhuizen naar kleine woning?
- Kleine boodschappen kunnen doen
- Weten wie ooggie in het zeil nodig heeft

Leefbaarheid en zorg voor elkaar is een gedeeld thema en onderwerp. Het belang om te werken aan opbouwen van informele en formele hulpstructuur.

TERREIN ZEEHONDENCENTRUM

VOORKOMEN VERLOEDERING

- Tijdelijke invulling door bijvoorbeeld expositie van plaatselijke kunstenaars
- Cultureel festivalterrein vergelijk suikerunie Groningen



ONTWIKKELEN VOOR WONEN

- Natuur-inclusief wonen, bio-divers
- 20 woningen voor modale gezinnen
- Gebouw voor zelfbouw jongeren en jonge gezinnen
- Wonen aan water met nieuwe school



NIEUWE DAGRECREATIE-VORM

- Ouders & kind gericht op natuur en dieren
- Spelen voor oud & jong: maak iets moois van 'plastic soep' uit de Waddenzee. Een rommelpark om op te ruimen.



BEHOUD NATUURSPEELPLAATS

- Is met inzet van vrijwillige inzet en subsidies mogelijk gemaakt. Is wel kavel zeehondencentrum, maar gevoeld als collectief bezit.

Ideeën voor de kavel zijn uitingen van thema's die mensen belangrijk vinden. Toegevoegd als idee: Fauna Centrum Westernieland.

JONGEREN

MAAK PLANNEN MET ONS!!

PLEK OM TE SPORTEN

- **Skatebaan**
- Sportvelden: basketbal, voetbal, tennis, gymrek
- Danszaal
- Buitenbak of parcours met hindernissen voor paarden



WONEN

- Tiny houses, zelfvoorzienend stimuleren
- Huurwoningen voor starters
- Zelf bouwen?

RUIMTE OM TE SPELEN

- Klimpark
- Speelstrandje
- Voetbalveld zonder kuilen!
- Loopcircuit, pumptrack



SCHOOL

- School in dorp is top. Kwaliteit soms zorg.

Kinderen en jongeren hebben actief geparticipeerd. Door zelf een bijeenkomst te organiseren en tijdens 2e bijeenkomst volop aanwezig.

SAMENLEVEN IS NIET EENVOUDIG

GEPASSIONEERDE INWONERS MET HART OP DE TONG

- Dus er zijn ook tegenstellingen
- Heel diverse waarden van waaruit gedacht en gehandeld wordt

BESEF: WE MOETEN HET SAMEN DOEN

- Soms ondersteuning van gemeente bij voeren dialoog, vaststellen en bewaken kaders

MENINGSVERSCHIL IN PRAKTIJK

- Wat is goed groenonderhoud?
- Wat is mooi: type kinderspeelplaats
- Omgang met & verdragen leefstijlverschillen
- Toekomst terrein zeehondencentrum
- Wonen: maar voor wie en hoe?

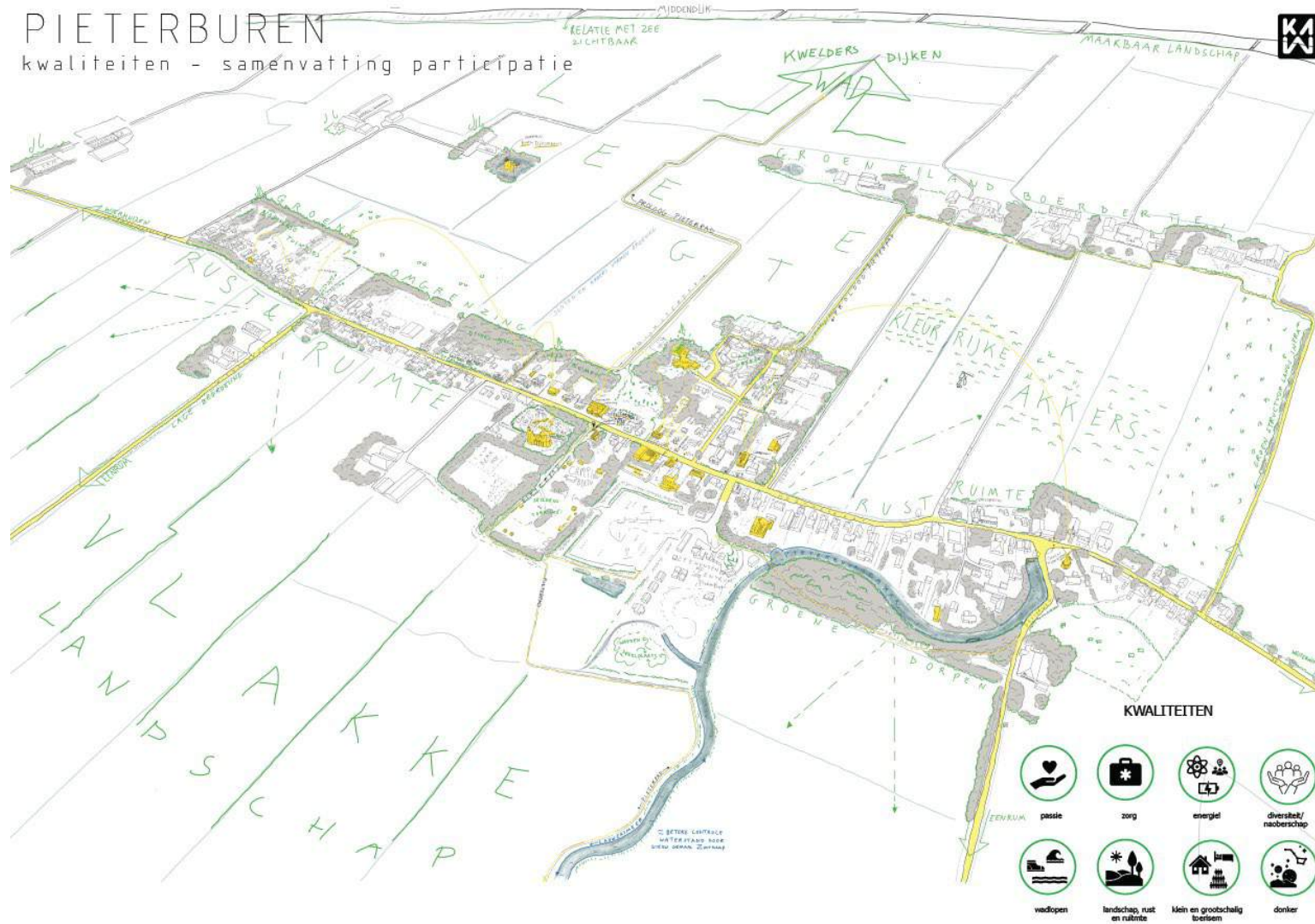


WAT HEBBEN WE GEMIST?

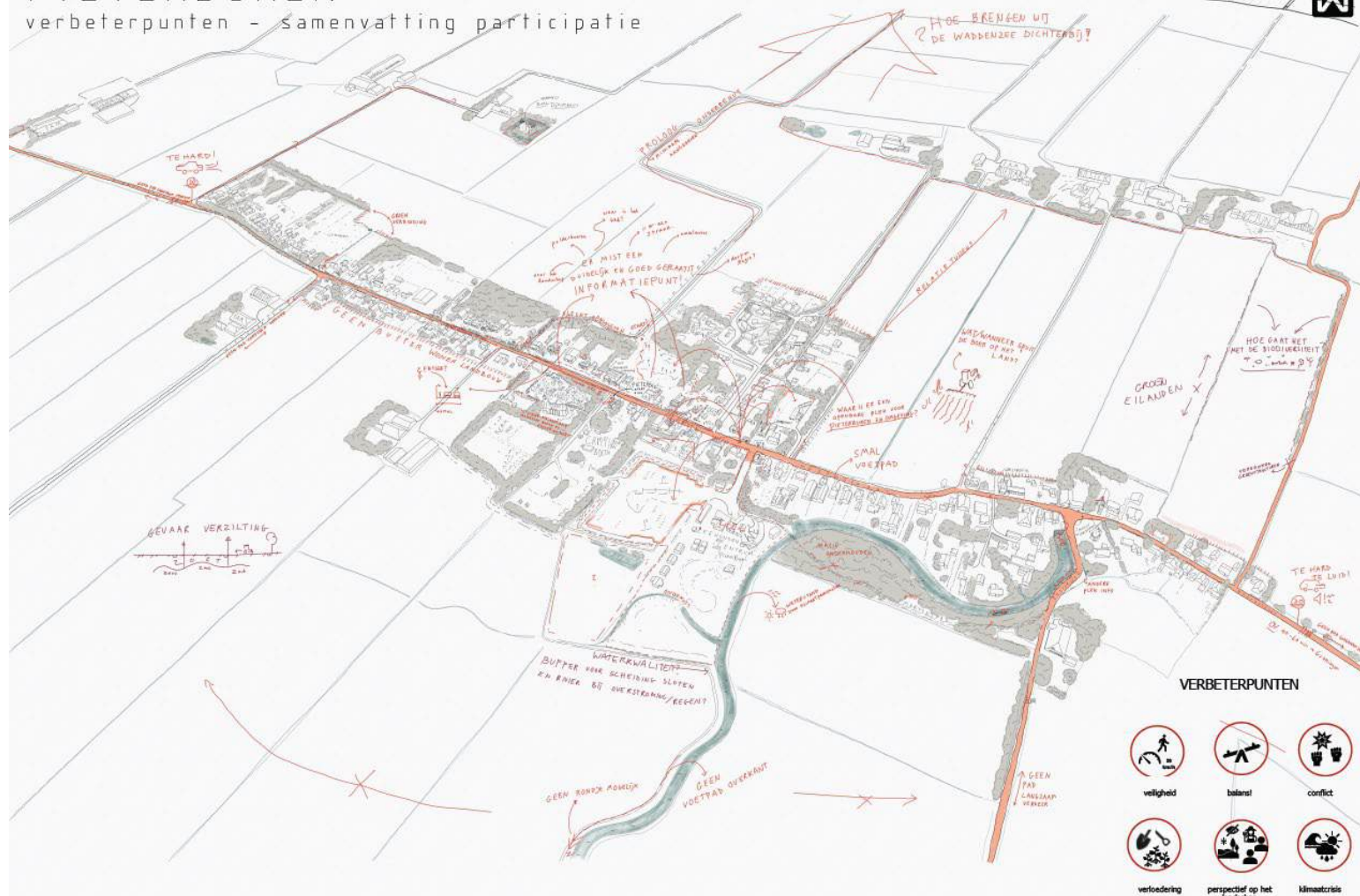
Voorkom opslag kernafval in de zoutkoepel onder Pieterburen

PIETERBUREN

kwaliteiten - samenvatting participatie



verbeterpunten - samenvatting participatie

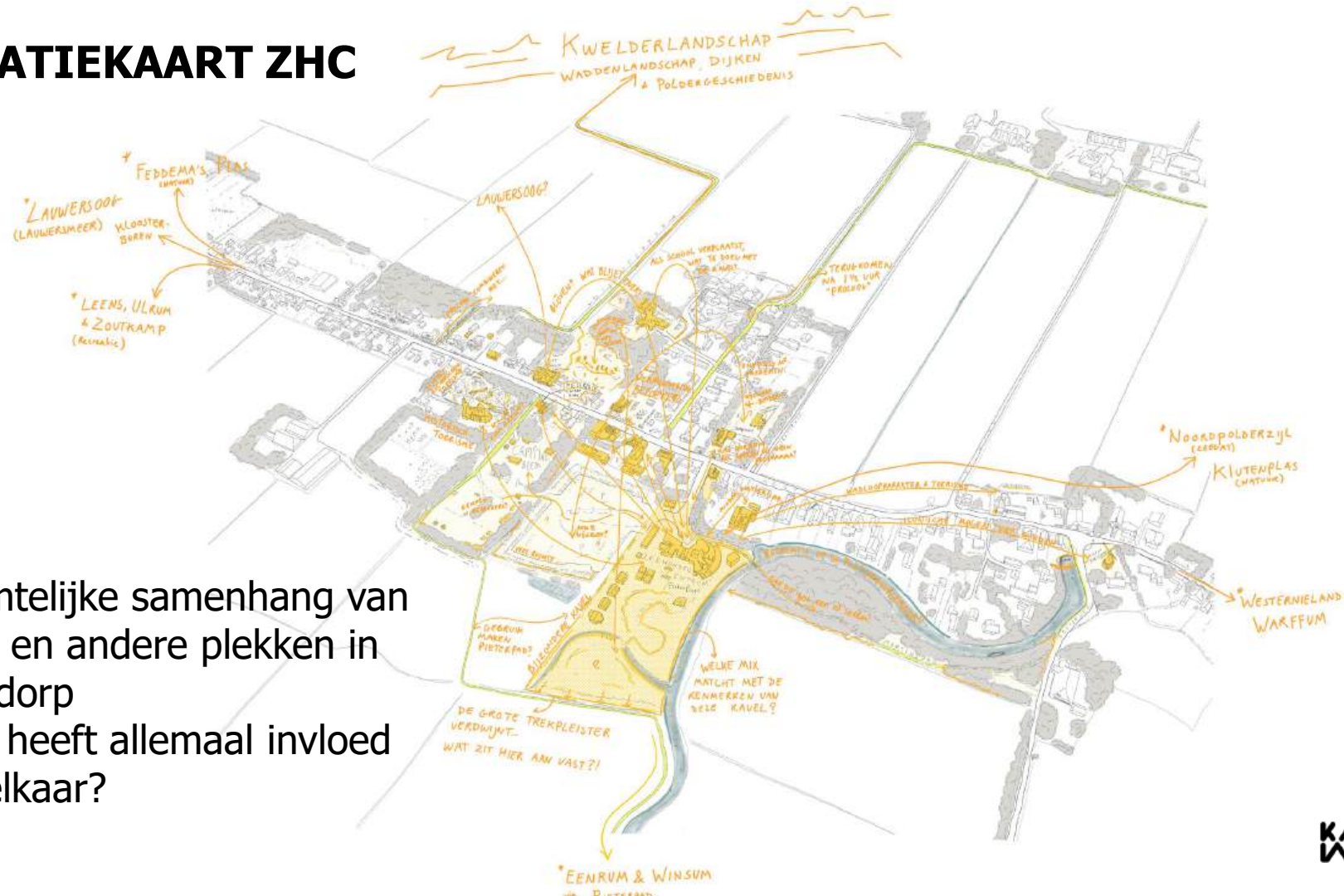


PIETERBUREN

wensen - samenvatting participatie



RELATIEKAART ZHC



- Ruimtelijke samenhang van ZHC en andere plekken in het dorp
- Wat heeft allemaal invloed op elkaar?

PROJECTNAAM

Inventarisatie Pieterburen

OPDRACHTGEVER

Gemeente Het Hogeland

PROJECTTEAM

Hilda Hoekstra

Carl Greveling & Rasmus van Overhagen

Kim Toering

Jacobien vd Belt

Sterre Meijerink

STATUS

In uitvoering

DATUM

Februari 2025

KAW

Groningen Kattenhage 1 9712 JE GRONINGEN | Postbus 1527 9701 BM GRONINGEN

Rotterdam Schiedamsedijk 40 3011 ED ROTTERDAM

Eindhoven Rechtestraat 59c 5611 GN EINDHOVEN

www.kaw.nl +31 88 529 0000 | info@kaw.nl



Koöperatieve
Architekten
Werkplaats